

i den Henseende. Jeg anerkjender, at disse Bemærkninger tilbeels kunne være grundede, men de kunne kun blive at tage til Følge, hvis man i Fremtiden maatte finde Anledning til at udgive en lignende Lov som den, hvorm her er Tale. Det, hvorm Spørgsmaalet her dreier sig, er den Maade, hvorpaa Erstatningen for de udrede Heste skal gives. Jeg kan ikke fravige den Overbeviisning, som jeg allerede har havt Leilighed til gjentagne Gange at udtale i det andet Thing, at det Princip, som indeholdes i Loven, idet der er fastsat et vist Maximum for den eventuelle Erstatningssum, ikke blot i og for sig er vigtigt og hensigtsmæssigt for at indskrænke de forskjellige Autoriteter, der have med Anskaffelsen af saadanne Heste at gjøre, den fornødne Økonomi, men at det ligefrem er aldeles nødvendigt, naar Staten skal bruge denne Anskaffelsesmaade, for at den ikke skal risikere at paadrage sig usforholdsmæssige Omkostninger. Det er aldeles nødvendigt at fastsætte et saadant Maximum, for at de Vedkommende kunne have Interesse i at vise den fornødne Økonomi ved Anskaffelsen. Jeg skal indrømme, at den Forandring i Lovbdkastet har faaet i det andet Thing, hvorved Maximum er blevet sat høiere, var fuldkommen begrundet, idet det ogsaa efter min Mening var sat for lavt i den foreløbige Lov. Ved den Forandring, der er foregaaet i det andet Thing, er desuden Virkningen af Overskridelsen af dette Maximum gjort saa lidt følelig som muligt for Kommunerne, idet der er tilstaaet Kommunerne en Deel af det Beløb, hvormed Maximum er overskredet. Jeg troer, at dette er naturligt under Krigsforhold, naar saadanne ekstraordinære Anskaffelser skulle finde Sted til Statens Brug. Man har tidligere i saadanne Tilfælde grebet til en Naturaludskrivning. Jeg troer imidlertid, at det er en overordentlig heldig Udvei, man har fundet, at overlade Anskaffelsen til de lokale Autoriteter, men samtidig foreskrive det Maximum af Erstatning, der kan gives for det Anskaffede. Forsaavidt det er blevet bemærket, at der nu ikke kan være Noget til Hinder for at give fuld Erstatning, idet Anskaffelsen nu har fundet Sted, og den fornødne Opfordring til at iagttage Økonomi har været tilstede, saa at man altsaa nu kunde tage den Truds-

bort, som ligger i et Maximum, saa troer jeg dog, at det er en urigtig Maade at betragte Bestemmelsen i Loven 12te December 1863 paa. Vel er det kun en foreløbig Lov, som er forelagt til Rigsdagens Stadsfæstelse, men jeg kan dog ikke finde det ganske stemmende med den lovgivende Magts Værdighed, om man saaledes uden Videre borttager en Bestemmelse i en foreløbig Lov, uden at Rigsdagen har fundet den absolut forkastelig. Loven har jo alt udøvet sin Virksomhed, og det, der er gjort, lader sig jo ikke godt gjøre om igjen; man maatte altsaa snarere fremsætte det i Form af en Misbilligelse af hvad der tidligere er steet. — Der er blevet antydet nogle andre Udveie, man kunde have fulgt, istedetfor at sætte et Maximum. Den værende 1ste Landsthingsmand for 7de Kreds (Sensen) antydede saaledes, at man kunde have overladt det til Mønstringskommissionerne at tazere Hestene, og saa ansætte Erstatningen efter Taxationssummen; men jeg troer, at dette er en meget farlig Fremgangsmaade; man bliver derved udsat for, at der anskaffes, om jeg saa maa sige, altfor gode Heste; naar Følk kunne vente at faae Hestene erstattede efter deres fulde Værdi, have de ikke nogen Opfordring til at anskaffe Heste, der ved Siden af at opfylde Lovens Fordringer tillige ere kjøbte for saa billig Priis som muligt. — Den værende 1ste Landsthingsmand for 5te Kreds (Drejer) antydede, at man kunde sætte Erstatningen til en Kvotabeel af Anskaffelsesprisen. Jeg troer heller ikke, at denne Maade vilde være heldig. Allerede en af de foregaaende Talere har derimod indvendt, at man derved vilde behandle de Kommuner, der have anvendt den fornødne Økonomi, og dem, der ikke have gjort dette, paa samme Maade; de stilles paa denne Maade lige med Hensyn til Erstatningen, og altsaa bliver en Hovedbegrund til at anvende Økonomi derved ubenyttet. Men dertil kommer endvidere, at det saa kun vilde blive et Mellemregningsspørgsmaal med Krigsstatsloven, idet en saadan Bestemmelse vilde være ganske det Samme som at udskrive en vis Krigsskat i alle Landets Kommuner.

Med Hensyn til Lovbdkastets Redaktion, saaledes som det nu foreligger fra det andet